

Bruxelles, den 17.10.2018
COM(2018) 699 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Gennemførelse af tilsagnene vedrørende EU's politik for fødevarer- og ernæringsikkerhed:

Tredje toårige rapport

{SWD(2018) 440 final}

1. INDLEDNING

Dette er den tredje rapport, der fremhæver de fremskridt, som EU og dets medlemsstater har gjort i retning af at gennemføre deres fælles politik for fødevarer sikkerhed¹. Denne rapport ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der indeholder yderligere oplysninger om analyser og casestudier. I hele rapporten gives der forskellige eksempler på, hvordan EU og dets medlemsstater har øget støtten yderligere og reageret på de henstillinger og konklusioner, som Rådet vedtog i 2016.

2. POLITIKUDVIKLINGEN PÅ GLOBALT OG EUROPÆISK PLAN

Med 821 millioner mennesker, der sulter i verden, voksende fødevarer- og ernæringsusikkerheden for andet år i træk efter at være faldet støt i mere end et årti. Den kroniske fejlernæring blandt børn har været faldende, selv om ét ud af fire børn under fem år stadig er berørt. Den globale befolkning forventes at nå op på over 9 milliarder i 2050, hvilket vil føre til øget konkurrence om de begrænsede ressourcer. Denne situation vil blive forstærket af de stadig større konsekvenser af klimaændringer, konflikter og voksende pres på jord og naturressourcer samt på fødevarer-, vand- og energiforsyning. Disse udfordringer vil i væsentlig grad påvirke mulighederne for, at landbrugsfødevarer systemet kan levere sund og nærende kost til en hurtigt voksende befolkning.

Målene for bæredygtig udvikling (SDG), navnlig mål 2, søger at sætte fornyet gang i udviklingen og samle landene omkring målene om at "stoppe sult, opnå fødevarer sikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug" inden 2030. I overensstemmelse med EU's rettighedsbaserede tilgang, herunder retten til fødevarer, er bekæmpelse af sult og forbedring af ernæringstilstanden for de mest sårbare vigtige ansvarsområder inden for den nye europæiske konsensus om udvikling². I den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik fra 2016 understreges det, at indsatsen skal fordobles for at forebygge konflikter og tackle de grundlæggende årsager såsom ulighed, belastning af ressourcer og klimaændringer i lyset af deres indvirkning på ørkendannelse, jordforringelse, vandknaphed og fødevarer kriser. Herigennem støtter EU og medlemsstaterne statsligt styrede bæredygtige forebyggelses- og bekæmpelsesstrategier, der bidrager til opbygning af modstandsdygtighed.

EU og dets medlemsstater lægger fortsat stor vægt på at ændre kvinders rolle. Der lægges særlig vægt på at fremme en ændringstilgang, der ikke kun søger at forbedre kvinders adgang til ressourcer, men også at sikre deres lige rettigheder og dermed sikre, at foranstaltningerne er til gavn for og styrker kvinder og mænd.

EU og dets medlemsstater bidrager til at styrke sårbare mennesker i partnerlandene ved at fremme skabelsen af bedre job og muligheder for indkomstgenerering. Med iværksættelsen af den eksterne investeringsplan i 2017 samarbejder EU med finansieringsinstitutter om at kickstarte eller genoplive den økonomiske dynamik i partnerlandene med henblik på at forbedre retfærdigt fordelt økonomisk vækst i landdistrikternes økonomi. For yderligere at tackle den komplekse sammenhæng mellem manglende fødevarer sikkerhed, fattigdom i landdistrikterne og migration optrapper EU sit samarbejde og sin dialog inden for partnerskabet mellem EU og Den Afrikanske Union (AU) og afholder erhvervsfora mellem EU og Afrika for at fremme skabelsen af beskæftigelsesmuligheder for unge og kvinder. Det seneste forum blev holdt i november 2017 i Abidjan, hvor der blev lagt vægt på at opskalere offentligt-private partnerskaber på det agroindustrielle område. Dette fokus går hånd i hånd med EU's Nødtrustfond for Afrika med henblik på at tackle de underliggende årsager til ustabilitet, tvangsfordrivelse og irregulær migration og bidrage til en bedre migrationsforvaltning og bygge videre på de eksisterende muligheder.

Fremme af innovation og forskning er afgørende for at forbedre landbrugs- og fødevarer systemerne. På One Planet-topmødet i 2017 gav EU og Gates Foundation hver tilsagn om 270 mio. EUR i perioden 2018-2020 til samarbejde om klimarelevant innovation og forskning i landbruget i tredjelande. Landbruget spiller en

¹ EU-rammepolitik for bistand til løsning af udviklingslandenes fødevarer sikkerhedsproblemer (COM(2010) 127).

² EU-Tidende C201/1 af 30.6.2017.

central rolle, eftersom denne sektor er afgørende for mange landes nationalt bestemte bidrag (NDC'er), som EU og dets medlemsstater bidrager til at støtte gennem samarbejde om bæredygtige landbrugsprogrammer. Gennem Frankrigs lederskab søger EU at få medlemsstaterne og andre organisationer til at yde et bidrag, der omtrent svarer til "målet på 1 mia. USD". Endvidere er partnerskabet mellem EU og Afrika om fødevarer- og ernæringssikkerhed og bæredygtigt landbrug begyndt at blive operationelt, idet der er blevet ydet finansiering under Horisont 2020-programmet og gennem AU's ordning for forskningstilskud.

G7-lederne er fortsat opsat på at løfte 500 millioner mennesker ud af sult og fejlernæring inden 2030 og besluttede på topmødet i 2017 i Taormina³ at øge deres samlede støtte til fødevarer- og ernæringssikkerhed og bæredygtigt landbrug i Afrika syd for Sahara gennem en bred vifte af foranstaltninger, herunder ved at øge den officielle udviklingsbistand. I erkendelse af, at omstrukturering af landdistrikter er en afgørende proces for at skabe arbejdspladser, øge indkomstniveauet og opnå fødevarer- og ernæringssikkerhed, lancerede G20-lederne i 2017 initiativet vedrørende ungdomsbeskæftigelse i landdistrikterne, der er en del af G20-partnerskabet.

3. RAPPORTERING OG FREMSKRIDT

Dette afsnit giver et øjebliksbillede af EU's og dets medlemsstaters udbetalingerne til fødevarer- og ernæringssikkerhed og de seneste fremskridt hen imod resultatkriterierne for de politiske prioriteter.

Udbetalinger⁴

I forhold til den første og anden rapport steg den årlige finansielle støtte fra EU og dets medlemsstater til fødevarer- og ernæringssikkerhed til 4 200 mio. EUR, dvs. en stigning på 14,7 % siden 2014 og 24,8 % siden 2012. Dette svarer til ca. 6 % af den samlede officielle udviklingsbistand (ODA) i 2016. Det er imidlertid en lille nedgang fra en ODA på ca. 8 % i 2012 og 2014⁵.

Mens støtten til globale initiativer og leveringen af globale offentlige goder til støtte for fødevarer- og ernæringssikkerhed fortsat ligger stabil (19 % – et fald fra 25 % i 2014), steg støtten på landeniveau i 2016 fra 66 % til 69 %. Den regionale støtte til fødevarer- og ernæringssikkerhed steg fra 9 % til 12 %.

Tabel 1 viser, at støtten til Afrika syd for Sahara steg yderligere i 2016 og udgjorde 53 % af støtten til fødevarer- og ernæringssikkerhed. Mens støtten til Asien faldt en anelse i 2016, steg støtten til Latinamerika og Vestindien og naboskabsområdet. Samlet set har der ikke været nogen større ændring, og dataene viser, at på trods af eksternt pres og indsatsen i nødsituationer har støtte til fødevarer- og ernæringssikkerhed fortsat høj prioritet for EU og dets medlemsstater.

³ <http://www.g7italy.it/en/documenti-altri>

⁴ Det er værd at bemærke, at mange medlemsstater har udbetalt supplerende midler langt over de samlede beløb, der er omhandlet her. Kun udbetalinger på over 100 000 EUR er medtaget i denne rapport. Endvidere er der forskellige metoder til rapportering i EU og dets medlemsstater. Tallene i denne rapport afspejler udelukkende den specifikke metode, der anvendes i denne forbindelse.

⁵ I lighed med de foregående rapporter rapporteres der i denne tredje rapport, der er udsendt i 2018, om de seneste officielle tal, der er til rådighed, og som vedrører 2016.

Tabel 1: Geografisk fordeling af udbetalinger af støtte fra EU og dets medlemsstater til fødevarer- og ernæringssikkerhed i 2012, 2014 og 2016

	2012	% 2012	2014	% 2014	2016	% 2016	Ændring
Afrika syd for Sahara	1 439	43 %	1 663	45 %	2 242	53 %	74 %
Samlet	958	28 %	899	25 %	800	19 %	112 %
Asien	593	18 %	539	15 %	509	12 %	106 %
Latinamerika og Vestindien	231	7 %	225	6 %	285	7 %	79 %
Naboskabsområdet	88	3 %	231	6 %	312	7 %	74 %
Andet	56	2 %	102	3 %	52	1 %	198 %
I alt	3 366	100 %	3 659	100 %	4 200	100 %	87 %

Tabel 2 indeholder en oversigt over udbetalinger, der viser antallet af programmer, støtteniveauet og antallet af lande, der modtog støtte. Politisk prioritet 1 modtager fortsat størstedelen af støtten, selv om denne faldt fra 60 % til 50 %, mens støtten til de øvrige fem politiske prioriteter steg. Generelt er antallet af programmer steget i løbet af de sidste to år, og antallet af lande, hvor støtten er målrettet fødevarer- og ernæringssikkerhed, er steget med hensyn foranstaltninger, der er relevante for ernæring og social beskyttelse. Endvidere var der stort fokus på at sikre ligestillingsaspektet og bidragene til tilpasning til og modvirkning af klimaændringer. I 2016 kan 57 % af støtten betragtes som ligestillingsfølsom, 43 % fremmer tilpasning til klimaændringer, og 16 % bidrager til at modvirke klimaændringer. Af den samlede støtte er ca. 12 % øremærket til forskning.

Tabel 2: Fremskridt i forhold til resultatkriterier

Resultatkriterier	Antal programmer			Modtaget støtte			Antal lande		
	2012	2014	2016	2012	2014	2016	2012	2014	2016
År									
1. Forbedring af mindre landbrugeres modstandsdygtighed og indkomstmuligheder	1 560	1 822	1 863	2 022	2 137	2 120	108	103	108
2. Støtte til effektiv forvaltning	410	588	632	395	535	698	84	92	87
3. Støtte til regionalt landbrug og fødevarer- og ernæringsikkerhed	98	188	228	151	191	226			
4. Styrkelse af sociale beskyttelsesmekanismer i relation til fødevarer- og ernæringsikkerhed	94	102	123	209	133	254	40	40	44
5. Bedre ernæring	278	341	455	467	504	638	63	64	71
6. Bedre koordinering af humanitære aktører og udviklingsaktører for at øge modstandsdygtigheden	63	148	161	122	159	265	18	37	37
Heraf ...									
<i>Forskningsprogrammer</i>	149	154	463 (13 %)	379	300	493 (12 %)			69 (61 %)
<i>Ligestillingsfølsomme programmer</i>			1 878 (54 %)			2 404 (57 %)			97 (85 %)
<i>Overordnet mål</i>			155 (4 %)			171 (4 %)			51 (45 %)
<i>Vigtigt mål</i>			1 723 (50 %)			2 233 (53 %)			97 (85 %)
<i>Programmer for tilpasning til klimaændringer</i>			1 344 (39 %)			1 826 (43 %)			95 (83 %)
<i>Overordnet mål</i>			308 (9 %)			342 (8 %)			67 (59 %)
<i>Vigtigt mål</i>			1 036 (30 %)			1 484 (35 %)			91 (80 %)
<i>Programmer til modvirkning af klimaændringer</i>			598 (17 %)			693 (16 %)			89 (78 %)
<i>Overordnet mål</i>			82 (2 %)			75 (2 %)			40 (35 %)
<i>Vigtigt mål</i>			516 (15 %)			618 (15 %)			86 (75 %)
	2 503	3 343	3 462	3 366	3 659	4 200		114	

Fremskridt hen imod politiske prioriteter og præstationskriterier

Dette afsnit indeholder en oversigt over de bestræbelser, der er blevet udfoldet, idet det ledsagende arbejdsdokument indeholder mere detaljerede og specifikke eksempler.

Der fokuseres fortsat mest på **politisk prioritet 1**, hvilket viser, at denne støtte er en central del af EU's og dets medlemsstaters udviklingssamarbejde. Indsatsen på dette område omfatter støtte til at forbedre modstandsdygtigheden i landdistrikterne, bæredygtig intensivning af produktionen, finansiering af agroindustriens udvikling, klimaintelligent landbrug og støtte til at give videnskab en mere central placering i udviklingssamarbejdet på landbrugsområdet, især med henblik på at fremme innovation for at opnå en øget virkning. Mange projekter vedrører omstrukturering af landdistrikter og territoriale tilgange og bidrager til at understøtte skabelsen af ordentlige job i landdistrikterne, især til kvinder og unge.

Politisk prioritet 2 viser, at effektiv styring fortsat er et centralt støtteområde. I 2017 indledte EU et samarbejde med FAO om at være vært for et arrangement til højtideligholdelse af femårsdagen for vedtagelsen af de vejledende retningslinjer for ansvarlig forvaltning af jordbesiddelse, fiskeri og skove og fremvise de fremskridt, der gøres med anvendelsen heraf. EU og dets medlemsstater er glødende tilhængere af initiativer såsom forskellige regionale økonomiske fællesskaber og det overordnede program for landbrugsudvikling i Afrika (CAADP).

Støtten til regionale initiativer under **politisk prioritet 3** har været gradvist stigende i de sidste år, f.eks. gennem støtte til regionale programmer og yderligere støtte til at øge kapaciteten for regionale sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger.

Mens der i den foregående rapport var et fald i udbetalingerne under **politisk prioritet 4**, viser denne rapport en væsentlig forøgelse af støtten til sociale beskyttelsesmekanismer (yderligere 121 mio. EUR) samt antallet af programmer og lande, hvor der er velfungerende partnerskaber med EU og/eller dets medlemsstater.

Ved at styrke en fælles tværsektoriel støttestrategi til bekæmpelse af underernæring er bestræbelser **under politisk prioritet 5** på at fremme samarbejdet med henblik på at styrke engagement og lederskab på landeniveau og fremme ansvarligheden i EU's og medlemsstaternes støtte på nationalt og globalt plan blevet fortsat støt siden 2014.

Politisk prioritet 6 modtog velfortjent opmærksomhed med en stigning på 107 mio. EUR i forhold til 2014. Det fremgår af den globale rapport om fødevarerikkesikkerhedskriser fra 2018, at næsten 124 millioner personer befandt sig i en fødevarerikkesikkerhedssituation, og at der var behov for at tackle årsagerne til manglende fødevarerikkesikkerhed. I overensstemmelse med EU's globale strategi og medlemsstaternes aktiviteter i forbindelse med omsætningen af sammenhængen mellem humanitær bistand, udvikling og fred til praksis arbejder EU sammen med andre partnere i det globale netværk til bekæmpelse af fødevarerikkesikkerhed om fælles analyser og en koordineret indsats.

Tabel 3: Specifikke eksempler på foranstaltninger, der viser resultater

Politisk prioritet 1	Tyskland støtter mindre landbrugeres modstandsdygtighed og indkomstmuligheder i over 81 lande. Gennem det globale program for grønne innovationscentre (der indgår i <i>One World – No Hunger</i> -initiativet) er der blevet uddannet 600 000 mindre landbrugere (40 % kvinder og 30 % unge), og der er opnået en produktionsstigning på 35 %. I Etiopien har Østrig hjulpet 348 513 landbrugere (heraf 23,6 % kvinder) med at forbedre deres landbrugsproduktivitet, og over 6 000 husholdninger nød godt af rehabiliteringsforanstaltninger i afvandingsområder, og 52 ud af 78 adspurgte var i stand til at akkumulere kontante besparelser.
-----------------------------	--

Politisk prioritet 2	Som led i America Latina y Caribe sin Hambre-initiativet har Spanien været en aktiv partner ved at fremme den parlamentariske front mod sult som en af hovedaktørerne i forvaltningen af fødevare- og ernæringssikkerhed.
---------------------------------	---

Politisk prioritet 3	Italien støttede udviklingen af kystsamfundene i Middelhavsområdet ved at støtte 2 000 fiskere med kollektive tilskud, kvinder med 60 tilskud til etablering af restaurationstjenester, uddannelse af 500 fiskere, oprettelse af tre sammenslutninger af fiskere/landmænd og anlæggelse af en havn til 100 fiskerbåde.
Politisk prioritet 4	Irland bidrog til programmet for produktive sikkerhedsnet i Etiopien, gennem hvilket 10 200 000 mennesker modtog fødevarerhjælp som følge af El Nino-tørken i 2016.
Politisk prioritet 5	Belgien støttede værdikæder baseret på kyllinge- og solsikkeproduktion i to distrikter i det nordlige Tanzania, hvor modtagernes indkomst er steget med 24 % til trods for tørken i 2009-2010. Forbruget af æg og kyllinger er også steget betydeligt i de husholdninger, der er omfattet af ordningen, hvilket har en positiv indvirkning på næringsværdien af fødevarerne for alle familiemedlemmer, navnlig børn.
Politisk prioritet 6	Frankrig støttede et modstandsdygtighedsprojekt i det sydøstlige Senegal, der viste, at stigningen i fødevarerproduktionen og fødevarerstanden har betydet, at 61 % af deltagerne i programmet nu har et acceptabelt fødevarerforbrug baseret på Verdensfødeprogrammets kategorisering sammenlignet med 36 % for ikkedeltagere. Det Forenede Kongerige bidrog sammen med Kommissionen og andre til at udvikle klassificeringen kronisk fødevarerusikkerhed til støtte for evidensbaserets beslutningstagning vedrørende fødevarerikkerhed.

Koordinering, komplementaritet og sammenhæng

Den nye europæiske konsensus om udvikling sætter fælles programmering i centrum for EU's bestræbelser på at gennemføre 2030-dagsordenen og støtte partnerlandenes nationale udviklingsplaner ved at forbedre koordineringen af og sammenhængen i EU's og medlemsstaternes udviklingsbistand. Der er gjort betydelige fremskridt med den fælles programmering, idet 45 lande har taget konkrete skridt hen imod en fælles programmeringsproces, og yderligere 17 lande er ved at tage de første skridt til at deltage i den fælles programmering. Fra ti fælles programmeringsdokumenter ved udgangen af 2014 var antallet af fælles programmeringsdokumenter steget til 26 i februar 2018. I Laos og Senegal har den fælles programmering vist sin merværdi i flere år ved at opnå betydelige resultater på centrale områder såsom fødevarer- og ernæringsikkerhed.

Tekstboks 1: EU's fælles programmering i Senegal

Siden 2013 har EU og dets medlemsstater deltaget i fælles programmering i Senegal. Det andet fælles programmeringsdokument for perioden 2018-2023 blev godkendt for nylig i overensstemmelse med planen for et nyt Senegal. Den fælles analyse viste, at spørgsmålet fortsat er en kilde til stor bekymring i landet til trods for en række positive resultater inden for bekæmpelse af fejlnæring i de seneste år. Den fælles programmeringsproces tackler disse udfordringer ved at fokusere på den indbyrdes sammenhæng mellem ernæring, fødevarerikkerhed og landbrug, især i landdistrikterne. EU, Frankrig, Italien og Spanien samarbejder om at støtte fødevarerikkerhed og bekæmpelsen af fejlnæring.

Tekstboks 2: EU's fælles programmering i Laos

Den fælles programmering i Laos blev lanceret i 2012 og resulterede i en fælles overgangsstrategi for 2014-2015. Efter denne første fase godkendte EU og syv medlemsstater samt Schweiz den europæiske fælles programmering for Den Demokratiske Folkerepublik Laos for perioden 2016-2020. Ernæringsstater er en af strategiens syv prioriterede sektorer, hvor EU navnlig samarbejder med Frankrig, Tyskland og Schweiz. Fælles programmering i Laos er et udmærket eksempel på, hvordan EU+ støtter Laos' ernæringspolitik og sikrer betydningen af ernæring i andre sektorer. Dette illustreres ved, at EU og Frankrig i fællesskab støtter prioriterede foranstaltninger vedrørende ernæringsfølsomme værdikæder og rådgivningstjenester i landdistrikterne, mens EU og Tyskland i fællesskab støtter investeringer i infrastruktur til rent drikkevand.

4. RAPPORTERING OM RESULTATER

EU og dets medlemsstater har rapporteret om en lang række resultater, der viser virkningerne på stedet. Tabel 4 viser et udvalg. Nederlandene, Det Forenede Kongerige og Kommissionen leverer fortsat aggregerede data fra alle deres programmer og fremlægger en række samlede resultater. Selv om der er bestræbelser i gang på at strømline metoder til måling af og rapportering om virkninger på aggregeret niveau, er der fortsat udfordringer. De resultater, der vises nedenfor, bør ikke betragtes som fuldstændige eller sammenlignelige, men skal snarere ses som et øjebliksbillede af forskellige metoder, der dækker forskellige perioder og følger forskellige kriterier. Det igangværende arbejde med fælles indikatorer og anvendelse af effektive metoder i forbindelse med SDG-rapportering vil styrke denne proces yderligere.

Tabel 4: Virkninger på stedet

Nederlandene (2017)	Det Forenede Kongerige	Kommissionen (2013-2017)
<p>33 700 000 underernærede personer modtog bistand, hvoraf ca. 15 500 000 påviseligt nød godt heraf i form af forbedret ernæring.</p> <p>7 370 000 mindre familiedrevne landbrug modtog støtte, hvoraf 1 950 000 påviseligt nød godt heraf i form af øget produktivitet og/eller øget indkomst, mens 1 590 000 fik bedre adgang til markederne.</p> <p>1 360 000 ha landbrugsjord blev forbedret, heraf 366 890 ha med mere miljøeffektiv praksis, og et areal på 179 360 ha blev gjort mere modstandsdygtigt over for belastninger og chok.</p> <p>1 220 000 landbrugere opnåede sikker jordbesiddelse.</p>	<p>I 2015-2017 blev 26 300 000 børn under fem år og gravide kvinder støttet gennem ernæringsrelevante programmer (hvoraf 15 200 000 var kvinder eller piger).</p> <p>I 2016-2017 støttede Det Forenede Kongerige agroindustrielle investeringsprojekter til gavn for over 2 millioner landbrugere i udviklingslandene.</p> <p>Fra 2011-2015 modtog 8 900 000 personer (herunder 4 600 000 kvinder) støtte fra programmer for kontante ydelser.</p> <p>Fra 2011-2015 blev der tilvejebragt fødevarer sikkerhed for 3 700 000 personer (herunder 1 900 000 kvinder).</p> <p>Fra 2011-2015 fik 6 100 000 mennesker (herunder 3 000 000 kvinder) hjælp til at forbedre deres jord- og ejendomsrettigheder.</p>	<p>11 976 000 kvinder i den fødedygtige alder og børn under fem år nød godt af ernæringsrelaterede programmer.</p> <p>14 159 000 hungertruede mennesker modtog bistand gennem sociale overførsler.</p> <p>Der blev indført bæredygtige arealforvaltningsmetoder for 3 675 000 ha.</p> <p>3 841 000 personer modtog rådgivning i landdistrikterne med henblik på at øge værdien af deres produkter og forbedre forbindelserne mellem landbrugere og markedet.</p> <p>815 000 personer modtog støtte til sikker jordbesiddelse til støtte for bæredygtige indkomstmuligheder.</p>

5. TEMATISK FOKUS

Som ønsket af Rådet i 2016 fokuserer denne rapport stærkere på to specifikke emner.

Klimarobuste tilgange

Landbruget er én af de sektorer, der er hårdest ramt af klimaændringerne. EU og dets medlemsstater fremmer en udvikling af landbruget, der tjener flere formål i forbindelse med forbedring af naturressourcegrundlaget og miljøet, tackler klimaændringer samt øger jord- og arbejdsproduktiviteten og sætter gang i fødevarerforsyningen. Dette har en optimal virkning i form af at skabe indkomst og ordentlige beskæftigelsesmuligheder. I 2014 bidrog 38 % af al støtte til fødevarer- og ernæringsikkerhed til tilpasningen til klimaændringer. I 2016 var dette tal steget til 43 %.

EU og dets medlemsstater sikrer integrering af klimaindsatsen i deres eksisterende programmer for landbrugsudvikling og fremmer specifikke tilpasnings- og modvirkningsforanstaltninger i denne sektor.

Klimarobuste tilgange er integreret i programmerne gennem bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, agroøkologisk intensivning for familielandbrug, bæredygtig planlægning af landdistrikter og risikostyring. Der stilles rådgivning, information, lokalt indførte teknologier og infrastrukturstøtte til rådighed, som gør det muligt for partnerlandene at blive mere modstandsdygtige over for klimarelaterede belastninger og chok. Sammen støtter medlemsstaterne og EU også kraftigt forskning og læring vedrørende klimaresistente landbrugsmetoder gennem Den Rådgivende Gruppe for International Landbrugsforskning (CGIAR) og andre forskningsprogrammer. I april 2018 støttede de også en debat på et FAO-symposium om agroøkologiens rolle i opbygningen af et bæredygtigt landbrugsfødevarer-system.

Dette går hånd i hånd med støtten til partnerlandenes nationalt bestemte bidrag og overvågning, rapportering og kontrol i relation til klimakonventionen (UNFCCC). Internationale organisationer og fonde såsom Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling (IFAD), Den Grønne Klimafond og Den Globale Miljøfacilitet støttes af EU og dets medlemsstater med henblik på at fremme modvirkning og tilpasning på alle niveauer.

Tekstboks 3: Støtte til forskning og læring vedrørende ernæringsfølsomme og klimaresistente landbrugsteknologier

EU og dets medlemsstater fastholder deres fokus på den rolle, som mindre landbrugere, navnlig kvinder, spiller inden for bæredygtige fødevarer-systemer, og støtter forskning og læring vedrørende ernæringsfølsomme og klimaresistente landbrugsteknologier og teknikker via CGIAR's forskningscentre og forskningsprogrammer. Der gøres en indsats for at integrere lokale teknikker og udnytte de landbrugsmiljømæssige og socioøkonomiske virkninger af metoderne.

Tekstboks 4: Projektet vedrørende forvaltning af vandressourcer i landsbyer i Nepal

Projektet blev påbegyndt i 2006 med fælles støtte fra Finland og Nepal. Projektet er nu i sin tredje fase, der løber frem til 2022, og har til formål at opnå bedre livskvalitet og mindske fattigdommen i landsbysamfund, hvor der finder en udvikling sted, gennem bæredygtig forvaltning af de lokale vandressourcer. Nogle af resultaterne omfatter drikkevandsforsyning til husholdningerne i overensstemmelse med nationale standarder for 144 000 modtagere, basale sanitære installationer, herunder toiletter i husholdningerne, til 358 000 modtagere, kunstvanding for 28 000 modtagere, elektricitet fra mikrovandkraftanlæg til 41 000 modtagere, forbedrede komfurer til 67 000 omfattede personer og grundlæggende eksistenssikring gennem dyrkning af private haver for 164 000 modtagere.

Ernæringsfølsomme landbrugsmetoder

Underernæring og fejlnæring er væsentlige hindringer for udvikling og en livslang byrde. Hensigtsmæssigt udformede landbrugsforanstaltninger kan spille en vigtig rolle i forbindelse med udviklingen af bæredygtige løsninger for at få adgang til fødevarer og ernæringsmæssig kvalitet. Ernæringsfølsomt landbrug er en tilgang, der skal sikre produktion af et bredt udvalg af økonomisk overkommelige, nærende, kulturelt tilpassede og sikre fødevarer i en tilstrækkelig mængde og af en tilstrækkelig kvalitet til at opfylde befolkningens ernæringsmæssige behov på en bæredygtig måde.

EU og dets medlemsstater er gået sammen om at indføre en mere omfattende forståelse og en tværsektoriel tilgang. De arbejder sammen om udformningen af ernæringsfølsomme landbrugspolitikker og -strategier, der sætter kvinder i centrum i lande med en høj grad af nedsat vækst, gennemførelsen af nationale ernæringsfølsomme udviklingspolitikker og -strategier gennem styrkelse af færdigheder og knowhow, overvågning af programmer, herunder ved at inddrage indikatorer for ernæringsmæssig diversitet samt indikatorer for prisoverkommelighed, og stærkere dokumentation for omkostningseffektive tilgange til afkast af investeringer i ernæring i landbrugssektoren.

Eksempler på ernæringsfølsomme landbrugsmetoder omfatter fremme af ernæringsfølsomme værdikæder, innovative tilgange til berigelse af fødevarer, næringsrig lokal diversificering og private havers rolle i landdistriktsudviklingsprojekter i lande, hvor der anlægges en samlet strategi for udviklingen af indkomstmuligheder i lokalsamfundene. Nationale og lokale interessenter opfordres til at deltage, og deres

ledelse foretrækkes i forbindelse med fremme af bæredygtige produktionsmetoder såsom økologisk landbrug, bæredygtig græsmarksdrift og integreret skadedyrsbekæmpelse. Der ydes også støtte til CGIAR til ernæringsfølsomt landbrug.

EU og dets medlemsstater støtter UNICEF's arbejde inden for lokalsamfundsbaseret ernæring og støtter op om Scaling Up Nutrition-bevægelsen. Med hensyn til det offentligt-private rum fokuserer en række medlemsstaters løbende støtte til den globale alliance for bedre ernæring (GAIN) på forbedringer af de ernæringsmæssige resultater for fattige i lav- og mellemindkomstlande gennem markedsbaserede løsninger i fødevarer systemet.

6. SAMLEDE KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

EU og dets medlemsstater har ved at rapportere om deres seneste udbetalinger på 4 200 mio. EUR i 2016 samt om deres politiske engagement påvist, at de centrale spørgsmål vedrørende fødevarer- og ernæringsikkerhed konsekvent står på de globale dagsordener, og at der i mange lande er blevet udfoldet øgede bestræbelser på at forbedre de ernæringsmæssige resultater og fremme bedre indkomstmuligheder i landbrugssektoren. Analysen i det ledsagende arbejdsdokument viser betydningen af følgende:

- 1. Fødevarer- og ernæringsikkerhed skal fortsat være den vigtigste faktor i udviklingssamarbejdet med henblik på at tackle systemiske problemer i det globale fødevarer system og udviklingsmæssige udfordringer, hvor fødevarer- og landbrugssektoren spiller en central rolle.** EU og dets medlemsstater skal som global aktør fortsat sætte den internationale dagsorden og samarbejde med alle partnere om at tackle de nuværende og fremtidige udfordringer.
- 2. De fælles bestræbelser på at opbygge en strategisk tilgang til fødevarerkriser skal fortsættes i overensstemmelse med sammenhængen mellem humanitær bistand, udvikling og fred og sætte skub i det globale netværk til bekæmpelse af fødevarerkriser i retning af fælles analyse, fælles strategisk tildeling af ressourcer og en koordineret indsats.**
- 3. Bestræbelserne på at skabe en fælles vision om ernæring skal fortsættes, og der skal skabes en fælles forståelse af ernæringsfølsomt landbrug mellem EU og dets medlemsstater, hvilket vil bidrage til at støtte alle tænkelige måder, hvorpå landbruget påvirker ernæring.**
- 4. EU og dets medlemsstater skal i højere grad være opmærksom på landbrugets afgørende rolle i forbindelse med klimaændringer, sådan som fremhævet af UNFCCC, og i forbindelse med opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling.** Støtten kunne komme fra det igangværende arbejde med gennemførelsen af Parisaftalen såsom Koroniviaaftalen om det fælles arbejde om landbrug og andre relevante forpligtelser til at hjælpe landene med at opfylde deres nationalt bestemte bidrag.
- 5. Der skal ydes øget støtte til kvinder til tackling af fødevarer- og ernæringsikkerhed på nationalt og lokalt plan. Der kunne i højere grad fokuseres på at udnytte kvinders bidrag bedre.** Bestræbelserne kunne også fokusere på metoder til at nå ud til, tilgodese og styrke kvinderne, og EU og dets medlemsstater kunne gennemføre systematisk kønsopdelt rapportering om relevante indikatorer.
- 6. Arbejdet med en resultatkæde og fælles indikatorer til overvågning af fremskridt og resultater på aggregeret niveau skal fremskyndes.** Det ville være en fordel at vise, hvordan EU bidrager til at nå SDG-mål 2. Viden og vejledning om måling af virkninger skal kunne anvendes af alle, herunder den private sektor.

- 7. Landbrugets nationale og regionale forskningskapacitet, der fremmer innovation gennem partnerskaber, bør styrkes.** Denne indsats kunne fremme udviklingsrelateret intelligent innovation i landbruget, bl.a. gennem kapacitetsudvikling og partnerskaber, f.eks. udviklingsrelateret intelligent innovation gennem forskning i landbrug (DeSIRA).
- 8. Unges beskæftigelse i landdistrikterne skal forankres yderligere i den politiske dialog og investering i skabelsen af job og uddannelsesmuligheder, og det skal sikres, at unge indgår i politikker og projekter på alle stadier.** De bestræbelser, der udfoldes af EU-medlemsstater samt gennem den eksterne investeringsplan og trustfonden for Afrika, bør fortsættes og udbygges og knyttes til G20 initiativer, når det er relevant.
- 9. Den regionale handel med landbrugsprodukter bør fremmes ved at støtte eksisterende bestræbelser for at opnå bæredygtige fødevarer-systemer.** Dette indebærer forbindelser mellem landbrugere og markeder, respekt for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder samt beskyttelse af lokalsamfundenes rettigheder ved anvendelse af principperne for ansvarlige investeringer i landbruget og gennemførelse af de vejledende retningslinjer for ansvarlig forvaltning af jordbesiddelse, fiskeri og skove.
- 10. Der skal samarbejdes med alle legitime aktører i fødevarer-systemet om at forbedre de globale institutioner og processer med henblik på at styre den bæredygtige omlægning af fødevarer-systemerne ved at styrke samarbejde og sammenhæng og fremme evidensbaserede foranstaltninger.**